

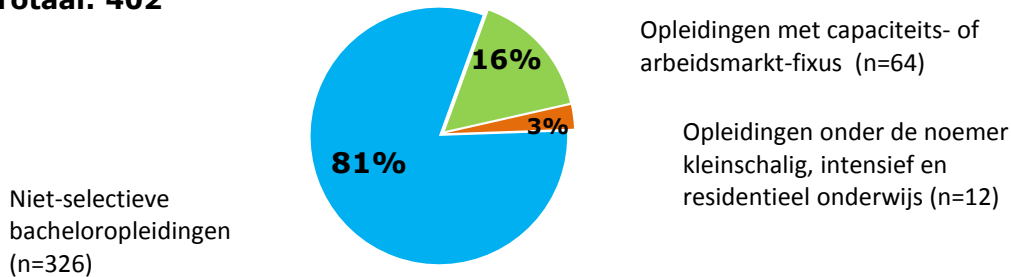
Selectie studenten werkt, maar wordt beperkt toegepast; universiteit blijft bereikbaar!

VSNU, februari 2016

Selectie wordt beperkt door universiteiten toegepast. Scholieren met een vwo-diploma hebben het recht te studeren aan een universiteit. Universiteiten zullen daarom altijd voldoende opleidingen zonder selectie aanbieden om de toegankelijkheid te waarborgen. Het selecteren van aankomend studenten blijkt echter een nuttig instrument te zijn. Studenten die bij hun inschrijving zijn beoordeeld op hun geschiktheid voor de studie wisselen beduidend minder van studie en hebben minder studievertraging. Selectie helpt hen een bewuste studiekeuze te maken. Geselecteerde studenten zorgen voor een ambitieuzer studieklimaat en voelen zich sterker verbonden met de opleiding.

Bacheloropleidingen 2015/'16

Totaal: 402

Bron: DUO-gegevens over fixusstudie (jaarlijkse opvraag); totaal aantal bacheloropleidingen op basis van 1cijferHO

Wanneer mogen universiteiten selecteren?

Op dit moment is selectie op universiteiten mogelijk bij:

- opleidingen met een capaciteits- of arbeidsmarktfixus, zoals Geneeskunde
- opleidingen en programma's binnen opleidingen met 'kleinschalig, intensief en residentieel onderwijs', zoals bij een University College
- programma's binnen opleidingen (tracks) die opleiden tot een hoger niveau, zoals bij de honours programma's
- opleidingen met het predicaat 'excellent' van de NVAO
- alle masteropleidingen, waarbij in de wet is opgenomen dat het uitgangspunt is dat er voor elke afgestudeerde wo-bachelor in ieder geval een mogelijkheid moet zijn om een wo-masteropleiding te volgen.

Selectie is belangrijk voor...

- ...studenten • bewuste studiekeuze • minder studievertraging • ambitieuze studiecultuur
- ...universiteiten • talentvolle en ambitieuze studenten • betere studieresultaten
- ...Nederland • efficiënte inzet publieke middelen

Voor meer informatie:
Bastiaan Verweij, Public Affairs
verweij@vsnu.nl
www.vsnu.nl/factsheets

Selectie bij masteropleidingen

De toelating tot universitaire masteropleidingen wordt steeds meer maatwerk. De Keuzegids Universiteiten meldt dat in 2016 bij ongeveer de helft van alle masteropleidingen een vorm van selectie plaatsvindt. Bij benadering gaat dat om 400 opleidingen. Selectie is echter een breed begrip. Een toelatingsprocedure is vaak alleen bedoeld om de beheersing van de (Engelse) voertaal te toetsen voor masters die in het Engels worden gegeven. Een aanzienlijk deel van de masteropleidingen waar wordt geselecteerd zijn bovendien onderzoeksmasters. In 2015 waren dat er 117, met een gemiddelde instroom van 10-15 studenten. Voor deze opleidingen was selectie ook al toegestaan voor de inwerkingtreding van de wet 'Kwaliteit in Verscheidenheid'. Selectieve masters bestaan vaak naast algemeen toegankelijke masters. Algemeen toegankelijke masters zijn veelal groter qua instroom dan selectieve masters. De constatering van de Keuzegids Universiteiten dat zo'n 50% van de masteropleidingen selecteert, betekent dus zeker niet dat 50% van de masterstudenten in een selectieve master zit.

Altijd minimaal twee selectiecriteria, waarvan maximaal één cijfergerelateerd

De selectiecriteria op basis waarvan studenten worden toegelaten verschillen per opleiding. Denk bijvoorbeeld aan: een toelatingsexamen, aantoonbare interesse en ervaring of resultaten bij zogenaamd proefstuderen. Het selectieproces is wel aan een aantal voorwaarden gebonden. Zo dienen opleidingen studenten altijd te selecteren op basis van tenminste twee criteria, waarvan er maximaal één cijfergerelateerd is. De medezeggenschap heeft daarnaast adviesrecht over de selectiecriteria.

Universiteiten monitoren en delen ervaringen

De universiteiten maken de criteria van opleidingen met selectie vroeg bekend richting middelbare scholieren, zodat zij zich goed kunnen voorbereiden. Universiteiten monitoren de effecten van selectie op kwaliteit, studiesucces en profilering en evalueren op basis daarvan de selectiecriteria en -methoden. De ervaringen worden tussen universiteiten gedeeld.

Bronnen:

- Van der Wende, M.C. (2011). Excellentie en selectie in het Nederlandse universitaire onderwijs: tussenstand en perspectief. *THEMA Tijdschrift voor Hoger Onderwijs & Management*, Nr. 5, 48-51.
- Rijksoverheid (2014) "Hoe werkt de toelating bij een opleiding met een numerus fixus." <http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/hoger-onderwijs/vraag-en-antwoord/hoe-werkt-de-toelating-bij-een-opleiding-met-een-numerus-fixus.html>
- <http://www.keuzegids.org/nieuws7718-mastergids-2016-selectieve-toelating-is-de-trend>

Voor meer informatie:
Bastiaan Verweij, Public Affairs
verweij@vsnu.nl
www.vsnu.nl/factsheets

